

TANGAZO LA SERIKALI Na. 722 la tarehe. 16/8/2024

**SHERIA YA FEDHA YA SERIKALI ZA MITAA,
(SURA YA 290)**

SHERIA NDOGO

(Imetengenezwa chini ya vifungu vya 7(1) na 16(1))

SHERIA NDOGO YA ADA NA USHURU WA MADINI YA UJENZI YA HALMASHAURI YA
WILAYA YA KASULU YA MWAKA 2024

Jina	1. Sheria Ndogo hii itajulikana kama Sheria Ndogo ya Ada na Ushuru wa Madini ya Ujenzi ya Halmashauri ya Wilaya ya Kasulu ya mwaka 2024.
Matumizi	2. Sheria Ndogo hii itatumika katika eneo lote la Mamlaka ya Halmashauri ya Wilaya ya Kasulu.
Tafsiri	3. Katika Sheria Ndogo hii, isipokuwa kama muktadha utahitaji vinginevyo:
“ada” maana yake ni malipo yanayolipwa kwa Halmashauri kwa ajili ya vibali au leseni mbalimbali zitolewazo na Halmashauri;
“afisa mwidhiniwa” maana yake ni Afisa yeyote aliyeteuliwa na Mkurugenzi kwa lengo la kusimamia utekelezaji wa Sheria Ndogo hii;
“Halmashauri” maana yake ni Halmashauri ya Wilaya ya Kasulu;
“kibali” maana yake ni idhini au ruhusa ya maandishi inayotolewa na Halmashauri;
“madini ya ujenzi” maana yake ni moramu, udongo, kokoto, mawe, mchanga, chokaa na madini mengine yanayotumika katika ujenzi;
“maeneo yasiyoidhinishwa” maana yake ni maeneo ya mito, madaraja, barabara, maeneo ya wazi, mashamba ya watu, maeneo ya hifadhi pamoja na maeneo mengine yanayofanana na hayo;
“Mkurugenzi” maana yake ni Mkurugenzi wa

Halmashauri ya Wilaya ya Kasulu au afisa yeyote aliyeteuliwa kutekeleza majukumu ya Mkurugenzi;

“ushuru” maana yake ni tozo inayotozwa na Halmashauri kwa shughuli au huduma mbalimbali zinazotolewa katika eneo la Halmashauri; na

“wakala” maana yake ni mtu binafsi, kikundi, taasisi, kampuni au asasi iliyoteuliwa na Halmashauri kukusanya ushuru au ada kwa niaba ya Halmashauri kwa mujibu wa Sheria Ndogo hii.

Maombi ya
kibali

4.-(1) Mtu anayekusudia kuanzisha machimbo ya madini ya ujenzi katika eneo la Halmashauri atatakiwa kuwasilisha kwa Mkurugenzi maombi ya kibali cha uchimbaji wa madini ya ujenzi kama kilivyoainishwa katika Jedwali la Kwanza.

(2) Maombi ya kibali yatatakiwa kuambatishwa na taarifa zifuatazo:

- (a) leseni ya uchimbaji wa madini ya ujenzi iliyotolewa na Mamlaka husika;
- (b) aina ya madini yanayokusudiwa kuchimbwa;
- (c) umiliki pamoja na ukubwa wa eneo linalokusudiwa kuchimbwa madini ya ujenzi;
- (d) mpango wa utunzaji wa mazingira katika eneo la machimbo; na
- (e) muhtasari wa kijiji ambacho uchimbaji wa madini ya ujenzi utafanyika ukionesha kukubaliana na uchimbaji huo.

(3) Mkurugenzi, ndani ya muda wa siku saba tangu kupokea maombi, atatakiwa kukagua eneo ambalo uchimbaji wa madini ya ujenzi unakusudiwa kufanyika ili kujiridhisha iwapo eneo hilo linafaa kwa shughuli za uchimbaji.

(4) Bila kuathiri masharti yaliyowekwa katika kanuni ndogo ya (1) Mkurugenzi baada ya kukamilika kwa ukaguzi wa eneo linaloombewa kibali atatakiwa kukubali au kukataa maombi na endapo atakataa atatoa sababu za kukataa kwa maombi hayo.

Wajibu wa
mpewa kibali

5. Mtu aliyepewa kibali cha uchimbaji wa madini ya ujenzi atatakiwa:

- (a) kulipa ada ya kibali cha uchimbaji wa madini ya ujenzi ya kiasi cha Shilingi laki tatu;
- (b) kuzingatia masharti ya Sheria Ndogo hii na masharti ya kibali cha uchimbaji wa madini ya ujenzi; na
- (c) kulipa ada au ushuru utakaotozwa na Halmashauri kwa mujibu wa Sheria Ndogo hii.

Muda wa
uchimbaji na
masharti ya
usafirishaji

6.-(1) Shughuli za uchimbaji, uuzaji na ununuzi wa madini ya ujenzi katika eneo la Halmashauri zitafanyika kuanzia Saa kumi na mbili kamili asubuhi hadi Saa kumi na mbili jioni kila siku.

(2) Bila kuathiri masharti ya kanuni ndogo ya (1), Mkurugenzi anaweza kutoa kibali maalum kuruhusu shughuli za uchimbaji, uuzaji na ununuzi wa madini ya ujenzi kufanyika nje ya muda ulioainishwa.

(3) Kila mmiliki wa gari linalosafirisha madini ya ujenzi atatakiwa kuhakikisha kuwa gari hilo limefunikwa wakati wote wa usafirishaji wa madini ya ujenzi.

Mamlaka ya
Afisa
Mwidhiniwa

7. Bila kuathiri masharti ya Sheria Ndogo hii, Afisa Mwidhiniwa anaweza kuingia katika eneo lolote yanapochimbwa madini ya ujenzi kuanzia Saa kumi na mbili Asubuhi hadi Saa kumi na mbili Jioni kwa nia ya kufanya ukaguzi na kutoa ushauri wa uendeshaaji wa shughuli za uchimbaji.

Ushuru wa
madini ya ujenzi

8.-(1) Kila mnunuzi au msafirishaji wa madini ya ujenzi atatakiwa kulipia ushuru wa madini ya ujenzi na ada ya ukaguzi kwa viwango vilivyoainishwa katika Jedwali la Pili.

(2) Ushuru wa madini ya ujenzi utatozwa katika eneo la machimbo, barabara zinazoelekea au kutoka maeneo ya machimbo au eneo lolote lililo chini ya mamlaka ya Halmashauri.

(3) Mnunuzi yeyote atakayeshindwa kulipa ushuru anaotakiwa kulipa atatakiwa kupakua madini ya

ujenzi kutoka katika chombo au kutochukua madini hayo mpaka hapo atakapolipa ushuru anaodaiwa.

Vituo vya
ukaguzi

9.-(1) Kutakuwa na vituo vya ukaguzi wa malipo ya ushuru wa madini ya ujenzi katika njia zinazolingia au kutoka katika maeneo ya machimbo.

(2) Kila dereva wa chombo cha usafiri kilichobeba madini ya ujenzi atatakiwa kusimama katika kituo cha ukaguzi na kuonesha stakabadhi ya kielektroniki ili kuthibitisha kulipwa kwa ushuru wa madini ya ujenzi yaliyo katika chombo cha usafiri.

(3) Chombo cha usafiri kitakachokamatwa kwenye eneo la machimbo na dereva au mmiliki wake akakimbia au kutoroka, chombo hicho hakitaruhusiwa kutoka mpaka kitakapolipiwa faini na ushuru unaodaiwa.

Utoaji wa
Stakabadhi za
malipo

10.-(1) Ada au ushuru utakaotozwa kwa mujibu wa Sheria Ndogo hii, utalipwa kwa Halmashauri au wakala ambaye atatoa stakabadhi ya kielektroniki kama kielelezo cha malipo yaliyofanyika.

(2) Ni wajibu wa kila mlipa ada au ushuru kudai na kuhakiki stakabadhi ya malipo kulingana na kiasi cha fedha alicholipa.

(3) Utakuwa sio utetezi kwa mujibu wa Sheria Ndogo hii, mtu kudai kuwa amelipa ada au ushuru lakini hakupewa stakabadhi ya kielektroniki.

Kufutwa au
kusimamishwa
kwa kibali

11.-(1) Halmashauri inaweza kufuta au kusimamisha kibali cha uchimbaji wa madini ya ujenzi endapo itajiridhisha kuwa kuna ukiukwaji wa masharti ya Sheria Ndogo hii au masharti ya kibali cha uchimbaji wa madini ya ujenzi.

(2) Kwa kuzingatia masharti ya kanuni ndogo ya (1), Halmashauri kabla ya kufuta au kusimamisha kibali itatakiwa kutoa notisi ya siku saba ya kusudio la kufuta au kusimamisha kibali kwa mtu yeyote aliyepewa kibali cha uchimbaji.

(3) Notisi itakayotolewa kwa mujibu wa kanuni ndogo ya (2) itaainisha sababu za kufuta au kusimamisha kibali husika.

(4) Endapo kibali kitafutwa au kusimamishwa,

mtu yeyote aliyopewa kibali cha uchimbaji wa madini ya ujenzi atasimama kuchimba madini hayo.

Uteuzi wa
wakala

12.-(1) Halmashauri itakuwa na Mamlaka ya kuteua wakala kwa mujibu wa Sheria Ndogo hii, kukusanya ada au ushuru kwa niaba yake.

(2) Wakala aliyeteuliwa kwa mujibu wa kifungu kidogo cha (1) atakuwa na wajibu ufuatao:

- (a) kukusanya na kupokea ada au ushuru kwa niaba ya Halmashauri katika eneo alilopangiwa na kwa viwango vilivyoainishwa katika Sheria Ndogo hii; na
- (b) kukusanya ada au ushuru kwa kutumia mfumo wa kielektroni na kuwasilisha makusanyo yote kwa kuzingatia masharti ya mkataba wa uwakala alioingia na Halmashuri.

Halmashauri
kutowajibika
kwa hasara

13. Halmashauri haitawajibika kwa hasara yoyote atakayopata mnunuzi au msafirishaji wa madini ya ujenzi wakati wa kukusanya ushuru isipokuwa kama hasara hiyo itasababishwa na watumishi wa Halmashauri au wakala.

Makosa

14. Mtu anatenda kosa chini ya Sheri Ndogo hii ikiwa:

- (a) ataanza machimbo ya madini ya ujenzi bila kuwa na kibali kilichotolewa kwa mujibu wa Sheria Ndogo hii;
- (b) atasafirisha madini ya ujenzi bila kulipa ushuru;
- (c) atachimba madini ya ujenzi kabla au baada ya muda ulioruhusiwa kuchimba;
- (d) atasafirisha madini ya ujenzi katika gari ambalo halijafunikwa;
- (e) atamshawishi mtu au kundi la watu kutolipa ushuru;
- (f) atakataa kutii agizo lolote atakalopewa na afisa mwidhiniwa wakati wa utekelezaji wa Sheria Ndogo hii;
- (g) atakataa kulipa ushuru au kumzuia afisa mwidhiniwa au wakala kutekeleza wajibu wake;
- (h) atakwepa kulipa ushuru kwa kupita njia tofauti

- na kituo cha ukaguzi;
- (i) atachimba madini katika maeneo yasiyoidhinishwa; au
 - (j) atachimba shimo kubwa kwa ajili ya madini na kuliacha bila kupanda miti au mimea mara baada ya madini hayo kumalizika.

Adhabu

15. Mtu atakayepatikana na hatia kwa kutenda kosa kinyume na Kanuni hizi atawajibika kulipa faini isiyopungua shilingi laki mbili na isiyozidi shilingi milioni moja au kifungo kisichopungua miezi kumi na mbili na kisichozidi miezi ishirini na nne au vyote.

Kufifilisha kosa

16. Mkurugenzi atakuwa na uwezo wa kufifilisha kosa kwa kumtoza mtu yeyote aliyetenda kosa kwa mujibu wa Sheria Ndogo hii kiasi cha shilingi laki mbili endapo mkosaji atakiri kosa na kuwa tayari kujaza fomu maalum iliyoainishwa katika Jedwali la Tatu la Sheria Ndogo hii na kulipa ada au ushuru anaodaiwa.

*Sheria Ndogo ya Ada Na Ushuru wa Madini ya Ujenzi ya Halmashauri ya
Wilaya ya Kasulu*

Tangazo la Serikali Na.722 (Linaendelea.)

JEDWALI LA KWANZA

(Limetengenezwa chini ya kanuni ya 4(1))

KIBALI CHA UCHIMBAJI WA MADINI YA UJENZI

Kibali hiki kimetolewa kwa Bw/Bi:.....wa
S.L.P....., Kasulu. Mkurugenzi wa Halmashauri ya Wilaya ya Kasulu ameridhia Ndugu
mtajwa hapo juu, aendeshe shughuli za kuchimba madini ya ujenzi katika eneo la
.....Kijiji cha.....kata ya baada
ya kufanya ukaguzi katika eneo husika ili kutathimini athari za Mazingira.

Kutokana na uzingatiaji wa athari za Mazingira mchimbaji anaruhusiwa kuchimba madini ya ujenzi
katika eneo hilo kwa muda wa miezi kumi na mbili tu. Mwombaji analazimika kuomba tena kibali
baada ya muda huo kuisha na ukaguzi utafanyika tena.

TAMKO LA MWOMBAJI:

MIMI.....nipo tayari kufuata masharti ya kibali
hiki cha Uchimbaji wa Madini ya Ujenzi ndani ya Halmashauri ya Wilaya ya Kasulu kwa lengo la
kutunza na kuhifadhi mazingira. Nathibitisha kwa hiari yangu nimeelewa vema masharti ya kibali
hiki.

Jina: SainiTarehe

KWA MATUMIZI YA OFISI:

Mwombaji amelipia Shilingitarehe.....mwezi.....Mwaka.....
(Ambatanisha stakabadhi ya malipo na fomu hii)

Jina la Afisa aliyetoa kibali..... Saini Tarehe
Muhuri:.....

*Sheria Ndogo ya Ada Na Ushuru wa Madini ya Ujenzi ya Halmashauri ya
Wilaya ya Kasulu*

Tangazo la Serikali Na.722 (Linaendelea.)

JEDWALI LA PILI

(Limetengenezwa chini ya kanuni ya 8(1))

USHURU WA MADINI YA UJENZI NA ADA YA UKAGUZI NA UMILIKI WA ENEO LA
KUCHIMBA MADINI YA UJENZI

A. USHURU WA MADINI YA UJENZI

B.

Namba.	Uzito wa gari	Kiwango cha ushuru (Shilingi)
1.	Tani 1 – 2	3,000/= kwa kila safari
2.	Tani 3 – 5	5,000/= kwa kila safari
3.	Tani 6 -- 7	7,000/= kwa kila safari
4.	Kwa kila tani itakayoongezeka	1,000/= kwa kila safari.

C. ADA YA UKAGUZI NA UMILIKI WA ENEO LA KUCHIMBA MADINI YA UJENZI

Namba	Aina ya chanzo	Kiwango cha ada (Shilingi)
1.	Ada ya ukaguzi wa eneo linalokusudiwa kuchimba madini ya ujenzi.	100,000/=
2.	Ada ya kibali cha kuchimba madini kwa mwaka.	300,000/=

JEDWALI LA TATU

(Limetengenezwa chini ya kanuni ya 16)

FOMU YA KUKIRI NA KUFIFILISHA KOSA

Mimi;..... nakiri KWA HIARI YANGU
MWENYEWE mbele ya;.....ambaye ni Mkurugenzi wa
Halmashauri ya Wilaya ya Kasulu, kwamba mnamo tarehe;..... ya Mwezi;..... Mwaka;
nilitenda kosa la kukiuka masharti ya kanuni ya ya Sheria Ndogo ya Ada na Ushuru wa Madini
ya Ujenzi ya Halmashauri ya Wilaya Kasulu ya Mwaka 2024.

Kwa Mamlaka aliyopewa Mkurugenzi wa Halmashauri ya Wilaya Kasulu, niko tayari kulipa kiasi
cha ada au ushuru ninaodaiwa pamoja na faini.

NATHIBITISHA KWAMBA MAELEZO HAPO JUU NI YA KWELI NA NIMEYATOA MIMI
MWENYEWE KWA HIARI YANGU KADRI YA UFAHAMU WANGU:

Leo tarehe;..... ya Mwezi;..... Mwaka;.....
Jina;.....
Saini;.....

MBELE YANGU:

Jina;.....
Wadhifa;.....
Saini;.....
Tarehe;.....

Muhuri wa Halmashauri umewekwa kwenye Sheria Ndogo hizi kwa kuzingatia Azimio lililopitishwa kwenye Mkutano wa Halmashauri uliofanyika tarehe 11/11/2022 mbele ya:-

JOSEPH KASHUSHURA RWIZA,
*Mkurugenzi mtendaji,
Halmashauri ya wilaya,
Kasulu*

ELIYA CHARLES KAGOMA,
*Mwenyekiti,
Halmashauri ya wilaya,
Kasulu*

Dodoma,
31 Januari, 2024

NAKUBALI,

MOHAMED OMARY MCHENGERWA (Mb.),
Waziri wa Nchi-OR-TAMISEMI,